

Izbjeglice i migranti bez ljudskih prava u BiH

Piše: Nidžara Ahmetašević

Sredinom decembra 2018. godine, u privremenom izbjegličkom centru otvorenom u prostorima nekadašnje fabrike BIRA u Bihaću, preminuo je 17-ogodišnjak iz Pakistana. O njegovoj smrti izvijestio je tek rijetko koji medij u BiH. O uzrocima zašto je dijete umrlo u kampu kojim upravljaju međunarodne organizacije prisutne u zemlji, nije izvijestio niko.

Ovaj dječak nije prva osoba koja je preminula u centrima u kojima borave potencijalni tražitelji azila, a pod javnosti (a često i članovima porodica) nepoznatim okolnostima. Takve vijesti rijetko kada su objavljene u medijima, što i nije čudo u medijskom okruženju koje se bazira na senzacionalizmu i kojim dominira jezik mržnje.

Od januara 2018. godine, prema zvaničnim podacima, u Bosni i Hercegovini je registrovano više od 23.000 ulazaka putem neregularnih graničnih prelaza. Gotovo svi oni koji su registrovani izrazili su namjeru da traže azil u BiH. No, tek 1.567 osoba je zaista i upjelo podnijeti taj zahtjev ovdašnjim vlastima, a samo za njih dvoje je odobrena subsidijarna zaštita, dok je 21 zahtjev odbijen, a 426 zahtjeva je obustavljeno uglavnom jer su podnosioci napustili zemlju tokom godine.

Pristup sistemu azila, pristup medicinskoj zaštiti i sistemu obrazovanja, nedostatak informacija samo su neki od problema sa kojima se svakodnevno suočavaju izbjeglice i migranti, potencijalni tražitelji azila, koji se nalaze u BiH. Nažalost, spisak problema je znatno duži i ukazuje na zanemarivanje osnovnih ljudskih prava ove kategorije, kao i nepoštivanje postojećih zakona i obaveza koje proističu iz međunarodnih dokumenata kojih je BiH potpisnica.

Nebriga domaćih institucija

Svakako najdrastičniji primjer kršenja ljudskih prava izbjeglica i migranata koji se trenutno nalaze u BiH, je onemogućavanje pristupa azilantskom sistemu. Tokom godine Granična policija je zabilježila nekoliko hiljada slučajeva u kojima su njihovi službenici spriječili izbjeglice i migrante da traže azil nakon što su prešli tzv. "zelenu granicu" i ušli duboko u teritoriju BiH. Za razliku od policije na granicama EU koja nekažnjeno primjenjuje silu pri ovim nelegalnim sprječavanjima ulazaka i iskazivanja namjere za traženje azila, granična policija BiH se najčešće suzdržavala od ovakvog drastičnog kršenja prava.

U jednom od mjesečnih izvještaja UNHCR-a o njihovim i aktivnostima njima partnerskih organizacija na terenu, konstatovano je kako je tek oko 7 posto ljudi koji su ušli državu uspješno ući u proces za dodjelu statusa.

Sistem azila je inače u nadležnosti Službe za strance, Sektora za azil pri Ministarstvu sigurnosti BiH. U trenutku kada neko dobije status, odgovornost prelazi na Ministarstvo za izbjeglice i ljudska prava koje, za sada, jedva da je bilo aktivno u pružanju bilo koje vrste pomoći ili informacija o njihovim pravima ovoj kategoriji.

Razlozi zbog kojih ovaj problem opstaje su, prije svega, u činjenici da Sektor nema dovoljan broj zaposlenih. Pri tome, pomoć koja je došla u BiH tokom ove godine se fokusirala više na sigurnosni aspekt, jačanje kontrole granica, nego na jačanje sektora za azil koji je do sredine 2018. zapošljavao samo jednu osobu. Sredinom godine zaposlena je još jedna osoba.

Drugi problem je tumačenje i provođenje zakona. Tokom 2018. povećan broj ulazaka potencijalnih tražitelja azila ukazao je na posljedice onog što je često opisano u medijima ili javnom diskursu kao zapošljavanje podobnih, a ne sposobnih, jer se pokazalo koliko ljudi zaposleni u institucijama, na svim nivoima vlasti, nisu stručni u oblastima u kojima rade. U nebrojeno slučajeva pokazalo se da ne poznaju zakone, ili ih ne znaju provesti u praksi.

Najveća konfuzija izazvana je pri registraciji. Naime, većina onih koji su ušli u BiH registrovala je namjeru za traženje azila. Taj namjera traje 14 dana u toku kojih je osoba dužna naći adresu na koju će se prijaviti, platiti 10 KM, a da bi potom mogla da se prijavi i za azil. No, veći dio godine u BiH su smještajni kapaciteti mogli prihvatiti tek oko 300 ljudi, što znači da su tek rijetki mogli ispuniti zahtjev o adresi.

Nerijetko, u susret su im izlazili građani/ke koji su voljni pružiti dom i dati adresu potencijalnim tražiteljima azila, no jezik mržnje i dezinformacije koje su širene, nekada čak i u institucijama, nedostatak informacija, te odnos na koji su nailazili u policiji ili nadležnom ministarstvu, uticali su na broj ljudi koji su pružali pomoć.

Spori i nefunkcionalni državni aparat, doveo je do toga da je veliki broj ljudi nakon prvih 14 dana ostao bez bilo kakve registracije. Djelatnici Ministarstva sigurnosti i policijskih službi su nerijetko javno tvrdili da ljudi koji dolaze ne žele da se registruju, a mediji nisu iskoristili priliku i postavili im pitanje o problemu pri registraciji. Štaviše, korištenjem termina kao što su “ilegalni migranti” ili “osobe čiji je identitet nemoguće utvrditi”, a koji su dolazili od policijskih agencija i dijela političara, mediji su poticali odnos koji je rezultirao zanemarivanje prava ove kategorije ljudi, te stvaranjem negativne slike koja je u uticala na građane/ke da oklijevaju u pokazivanju solidarnosti.

Onima koji su uspjeli proći kroz skoro neprobojnu mrežu pravila koja im nisu objašnjena, i registrovati se za azil, ni takozvani žuti karton koji potvrđuje status tražitelja, nije donio ono čemu su se nadali. Naime, tražitelji azila imaju niz prava, uključujući primarnu zdravstvenu zaštitu, pristup obrazovnom sistemu, pravo na programe integracija, pomoć od države... No, nerijetko u ustanovama gdje mogu ostvariti ova prava nisu znali kako postupati, te su im na kraju zakonom zagarantovana prava uskraćena u praksi.

Drastičan primjer je pristup zdravstvenoj zaštiti. Prema zakonu o azilu, svi koji su u statusu tražitelja azila imaju pravo na primarnu zdravstvenu zaštitu. U praksi od doktora do doktora zavisi da li će to pravo biti i ostvareno. Ovdašnji zdravstveni sistem ne reaguje adekvatno čak ni u slučajevima kada tražitelji azila imaju zarazne bolesti, te na taj način ne ugrožavaju samo ti populaciju, nego i građane/ke BiH.

Ilustrativan primjer je vakcinacija djece u Kantonu Sarajevu. Naime, nadležno kantonalno Ministarstvo zdravlja je odbilo, čak i nakon žalbe, vakcinisati djecu koja žive u bilo kojem drugom smještaju osim u Azilantskom centru Delijaš, koji je pod kontrolom državnog Ministarstva za sigurnost. Razlog koji je rukovodeća navela je da nemaju nadležnost za bilo koga osim za osobe koje su u oficijalnom smještaju. Činjenica da svi tražitelji azila imaju pravo na primarnu zdravstvenu zaštitu, te da su sva djeca u BiH obavezna na vakcinaciju je zanemarena u ovom slučaju.

Drugi primjer je da se nijedna zdravstvena institucija u BiH nije na adekvatan način uključila u pružanje medicinske pomoći ovoj kategoriji. U Velikoj Kladaši Dom zdravlja, protiv zakona, traži od svih migranata da plate svaki pregled 30 KM, kao osobe koje nemaju osiguranje.

Još drastičniji primjeri su iz Sarajeva u kojem se nerijetko dešava da medicinsko osoblje ne želi pružiti pomoć, bez obzira na stanje u kojem su dovedene osobe. U Kliničkom centru su volonteri zabilježili čak i upotrebu sile od strane medicinskog osoblja, i nerijetke verbalne napade upućene kako osobama kojima je pomoć bila potrebna, tako i volonterima koji su došli u pratnji.

Još jedan način na koji se krše prava potencijalnih tražitelja azila u BiH je pristup obrazovnom sistemu. Zakon to omogućava, no u praksi u školu su krenula u septembru samo ona djeca za koju su se pojedinci iz lokalne zajednice zauzeli. Ostali su propustila još jedno polugodište, sa obećanjem da će u školu, zasebnu nastavu, krenuti u drugoj polovini školske godine. Nije jasno da li će dobiti neku vrstu svjedočanstava.

Policija u Unsko-sanskom kantonu je tokom cijele godine na različite načine činila položaj ove izuzetno ugrožene kategorije još težim. U oktobru je na sastanku kojem je prisustvovao i državni ministar sigurnosti, te šef IOM u BiH, donešena odredba koja se kosi sa zakonom, a koja ograničava slobodu kretanja migrantima i izbjeglicama. Naime, odlukom sa ovog sastanka policiji je dozvoljeno da uspostavi kontrolnu tačku u Velečevu, pored Ključa, na liniji razdvajanja dva entiteta, a prije ulaska u Kanton.

Na ovoj tački policija od oktobra kontroliše autobuse, ali i putnička vozila, a kako bi pronašli izbjeglice kojima je potom onemogućeno dalje kretanja ka sjeveru zemlje. Nakon što budu izbačeni iz autobusa, ljudi, među kojima nerijetko maloljetnici bez ili sa pratnjom, bivaju ostavljeni kraj puta, bez ikakve pomoći, a od njih se očekuje da se vrate ka Sarajevu. Iako su svi uredno platili kartu iz Sarajeva ka Bihaću, nikome novac nije vraćen te su i na ovaj način oštećeni.

Pored toga što izbacuju ljude iz autobusa, policija u Unsko-sanskom kantonu je u više navrata onemogućila veće grupe ljudi da izađu iz voza koji je saobraćao iz Sarajeva ka Bihaću. Ljudi su ostavljeni u nekim slučajevima da satima sjede u vozovima, bez da im je omogućena hrana ili čak pristup toaletu. Dodatno, nerijetko policija u Bihaću je zaustavljala ljude na ulici, te ih odvozila do Velečeva i ostavljala tamo, čak i u slučajevima kada su te osobe imale regulisan boravak na području Kantona. Dodatno, onemogućili su kretanje u Kantonu te su ljudima koji su boravili u Velikoj Kladaši i fizički onemogućili da dođu do službi u kojima bi mogli tražiti azil ili besplatnu pravnu pomoć.

Mediji i vlasti u BiH su uglavnom ignorisali ovo grubo kršenje zakona, te rasizam kojim su vođeni policajci pri obavljanju ovo zadatka.

Neuslovan smještaj

Veći dio godine nepostojanje smještajnih kapaciteta bio je problem, a kada su kapaciteti izgrađeni, onda je stanje u njima postao još veći problem.

Azilantski centar Delijaš u Trnovu, kraj Sarajeva, dugo je bio jedini smještaj. Kapacitet centra je oko 150 ljudi, a nalazi se na planini, bez interneta, telefona i prevoza. Ljudi koji su bili smješteni u ovom centru žalili su se na sve ovo, ali su za razliku od ostalih imali pristup azilantskom sistemu i dobijali “žuti karton” mnogo brže nego ostali.

Već u januaru 2018. bilo je jasno da ovaj centar nije dovoljan. Broj ljudi koji su pristizali u BiH se povećao svakim danom. U martu su, zajedno sa mještanima i volonterima, izbjeglice i migranti koji su stigli do Sarajeva počeli u parku u starom dijelu grada improvizirati šatorsko naselje, da bi već krajem mjeseca tu boravilo preko 300 ljudi. Pomoć koja im je pružena je uglavnom dolazila od građana/ki, te malog broja nevladinih organizacija koje su se povremeno uključivale. Međunarodne organizacije kao što su IOM i UN agencije su se također uključile, ali veoma limitirano.

Šatorsko naselje je opstajalo sve dok nije najavljena posjeta turskog predsjednika BiH, a dio planirane posjete je bio i obilazak Starog grada. U tom trenutku, sredinom maja mjeseca, se našlo rješenje i svi ljudi su prebačeni u kamp Salakovac, izbjeglički centar pod kontrolom Ministarstva za izbjeglice i ljudska prava, koji ima kapacitet od oko 250 mjesta. Ostalo je nejasno zašto je trebalo pet mjeseci da se ovaj centar aktivira.

Iako su uslovi života relativno dobri u ovom centru, ostaje problem registracije i pristupa azilu. Naime, i pored toga što je centar pod kontrolom države, većina stanovnika nisu bili registrovani čak ni u decembru 2018. uključujući barem troje novorođenčadi.

Tokom proljeća i ljeta formirana su još dva improvizirana šatorska naselja. Jedno u Velikoj Kladušu, u selu Trnovi, u kojem je u određenom periodu boravilo do 600 ljudi, te drugo u Bihaću, u i oko objekta Đački dom.

Kamp Trnovi je nastao na nekadašnjem močvarnom tlu, a nakon što su općinske vlasti odlučile da onemogućie boravak u gradskom parku gdje su ljudi spavali tokom februara i marta, te dijelom aprila. U Trnovima su postavljene slavine, te higijenski toaleti, no skoro da nije bilo mogućnosti da se to koristi, barem ne za žene i djecu kojih je u svakom periodu, čak i u jesen, bilo u ovom improviziranom kampu. Većina pomoći koja je pružena ljudima u Trnovima dolazila je od Kladušana i malog broja volontera.

Još jedan improvizirani kamp, koji je nekada u proljeće postao polu-zvaničan, nastao je u i oko Đačkog doma u Bihaću. Naime, sa sve većim brojem ljudi u gradu, gradske vlasti su donijele

odluke da kao privremeni smještaj može biti korištena nikada završena zgrada Đačkog doma. Zgrada nije imala prozore, vrata, a na više mjesta su stajale oznake da je ulazak opasan po život. I pored toga, gradske vlasti nisu vidjele problem da tu omoguće smještaj više od 1000 ljudi. Uskoro je angažovan kantonalni Crveni križ, a prisutni su bili i policija, te međunarodne organizacije. Sa povećanjem broja ljudi, nastao je i improvizirani kamp oko Doma, u parku Borići. Uslovi za život su bili nepostojeći.

Kada je u ljeto EU odobrila prvih 7,2 miliona eura za pomoć BiH, donešena je odluka da sav novac bude upućen preko IOM, UNHCR i UNICEFa. Donacije upućene državi uglavnom su usmjeravane na jačanje sigurnosti granica.

Dolaskom donacija, IOM i UNHCR su počeli da se na drugi način bave obezbjeđenjem smještaja, tj. pristupilo se planovima o otvaranju centara. No, do kraja godine bilo je jasno da su ovi centru, izuzev što su pružili krov nad glavom, vrlo problematični iz niza razloga, te da su prava ljudi koji su smješteni unutra svedena na minimalno, odnosno imaju krov nad glavom, tri obroka i bazičnu medicinsku skrb. Sve ostalo, čini se, je potpuno zanemareno.

Prvi centar nakon Salakovca otvoren je u nekadašnjem hotelu Sedra. Hotel koji se nalazi kraj magistralnog puta na ulazu u Cazin, je trebao ići na javnu prodaju odlukom suda, a zbog nagomilanih dugova. Godinama ovaj hotel nije upotrebljavan, te je plan bio srušiti ga skroz i napraviti novi. Hotel nije imao tehnički ispravnu vodu kada je pretvoren u centar za smještaj porodica i ranjivih kategorija. Krajem godine tek dio hotela je dobio vodu. IOM je iznajmio ovaj hotel od vlasnika, iako je postojala odluka o prodaji. Javnost nije upoznata kako je ovo riješeno, niti o detaljima odluke da se porodice smjeste u privatni hotel u kojem nema uslova za boravak. Sedra je krajem godine imala oko 450 rezidenata. Položaj hotela je ljude koji su u njemu činio prilično izolovanima, te su nemajući ništa da rade, vrijeme provodili sjedeći kraj puta ili ispred obližnje benzinske pumpe.

Nakon Sedre, otvoren je kamp Ušivak u Hadžićima kraj Sarajeva gdje je krajem godine bilo oko 550 rezidenata, uključujući žene i djecu. Ova nekadašnja kasarna u podnožju planine, opremljena je kontejnerima i velikim šatorima, te je napravljena kuhinja i trpezarija koja ujedno služi i kao prostor za aktivnosti. U šatorima su postavljeni kreveti na sprat, i velike cijevi koje bi trebale zagrijavati prostor. Tuševi i WC su vani i nema tople vode. U ovom kampu, kao ni u ostalim koje vode IOM, nema nikakvog prostora za intimu, niti je posvećena pažnja oplemenjivanju prostora kako bi bili koliko toliko podnošljivi za život.

U novembru je otvoren i kamp nastao u nekadašnjoj tvornici BIRA, koja je također bila na prodaju dugo, te je tu smješteno preko 2000 ljudi. U međuvremenu su ljudi iz Đačkog doma premješteni dok je trajala rekonstrukcija zgrade koja je počela u kasnu jesen. Ponovo su uselile, samo porodice, tek početkom januara.

Otvaranja centara, te preuzimanje brige od strane IOM, ni na koji način nije poboljšao stepen poštivanja ljudskih prava migranata i izbjeglica u BiH. Svi problemi koji su bili tu od početka, od registracije, medicinske zaštite, pristupa obrazovanju, su ostali. No, pojavio se i niz drugih. IOM, koji je preuzeo ulogu glavne agencije za brigu o migrantima i izbjeglicama, je u sve što se dešava ušao nespreman. U januaru 2018. godine nisu imali niti dovoljno ljudi, niti stručnosti da

se bave ovim pitanjem. Taj nedostatak kadra popunili su novim uposlenicima koji su primani ad hoc i često bez bilo kakve obuke, ili uz samo površnu, poslani da rade sa ranjivim kategorijama. IOM nije uspostavio protokole o tretiranju osjetljivih kategorija u kampovima, niti bilo kakva pravila koja bi osigurala da se poštuju ljudska prava ljudi o kojima su preuzeli brigu. Država BiH je u cijelom procesu ostala sa strane, nezainterosovana i teško sposobna da se uključi na adekvatan način. Taj nedostatak države, odnosno preuzimanje uloge nadležnog od strane jedne međunarodne organizacije koja nema ekspertizu u ovoj oblasti u BiH, donio je i nedostatak odgovornosti zbog kojeg su žrtve na prvom mjestu izbjeglice i migranti, ali će uticati i na građane/ke BiH u konačnici.

U kampovima u kojima je krajem godine boravilo oko 4 hiljade ljudi, život ni na koji način ne liči na normalan.

Obezbjedenje u većini centara (izuzev onih koji su pod nadležnosti države, dakle Salakovac i Delijaš) dato je privatnim sigurnosnim agencijama koje je birao IOM. Nije jasno po kojem kriteriju niti kako i koliko su plaćeni. Ono što je vidljivo, je da lica koja su angažovana za ovaj teški i odgovorni posao, nisu stručna niti pokazuju ni najmanji stepen empatije, a pri tome su naoružani.

U centrima Miral i Bira, oni koji su prinuđeni da žive unutra, žalili su se i na nasilje od strane privatnog obezbjedenja. U Biri su ljudi iz privatnih agencija za sigurnost stavljeni i u dio centra u kojem su maloljetnici. Primjetan je i nedostatak žena u ovim agencijama, što je također veliki problem.

Inače tretman maloljetnika je izuzetno zabrinjavajući. Država je dužna da za svakog maloljetnika obezbijedi dodatnu pažnju, što često nije slučaj. Čak i kada su dodjeljeni staratelji iz jednog od centara za socijalni rad, oni često ne vode računa o svojim šticienicima te mnogi od njih nisu se nikada čak ni sreli sa starateljkom/teljicom.

U samim centrima nije upostavljen prostor koji bi jasno bio samo određen za maloljetnike i koji bi bio siguran. Maloljetnici koji putuju sami neće biti uključeni u školski sistem. Štaviše, nije im ta opcija ni ponuđena čime im je uskraćeno pravo na školovanje.

Dio maloljetnika, kao i neke druge ranjive kategorije, bivaju upućeni u centar Duje koji vodi nevladina organizacija koja je partner UNHCR i saradnik IOM-a. Ni ova organizacija nije prije radila sa izbjeglicama i maloljetnicima, a centar koji vode je udaljen od grada, te je zatvorenog tipa. Svi oni koji su upućeni u Duje ostali su uskraćeni za slobodu kretanja, koja mora biti data potencijalnim tražiteljima azila. Uz to, pri ulasku im djelatnici nevladine organizacije oduzimaju dokumente, dok tokom boravka imaju pristup telefonu samo par sati dnevno. Iako je tretman u ovom centru jako problematičan sa aspekta poštivanja ljudskih prava, o čemu su UNHCR i IOM obaviješteni više puta, to nije promijenilo njihovu odluku da nastave upućivati izuzetno ranjive kategorije u Duje.

Sigurnost žena u centrima koji su otvoreni u BiH je još jedno ozbiljno pitanje. U svim centrima žene se ne osjećaju sigurno, te su prinuđene da imaju pratnju dok se kreću. U centru Miral krajem godine boravilo je preko 600 ljudi, od čega samo 5 žena.

U svim centrima veliki problem je i zdravstvena zaštita. Agencije čija je ovo nadležnosti, angažovale su lokalne ljekare opće prakse koji u centrima borave par sati dnevno i pružaju samo osnovnu zdravstvenu njegu. Po potrebi, osobe mogu biti upućene u bolnice, i o tome brigu vode agencije kao što je UNHCR ili Dansko vijeće za izbjeglice, a prisutni su i Doktori bez granica.

Hronični bolesnici i bolesnici sa teškim bolestima, kakav je rak ili HIV, najčešće nemaju adekvatnu zaštitu. Ono što je njima potrebno je tercijarna zdravstvena zaštita, a UNHCR i DRC bi trebali pokrивati troškove. No, taj proces je spor i neefikasan, i mnogi ljudi ostaju bez te zaštite na kraju. Tako su zabilježeni slučajevi teško bolesnih osoba za koje niko nije želio preuzeti brigu i platiti njihovo liječenje, te su ili zanemareni ili su brigu preuzeli građani/ke ili volonteri.

U svom izvještaju o stanju na terenu, OSCE je primjetio kako Služba za poslove sa strancima, ustanove zdravstvene zaštite i druge uključene institucije, nemaju potrebne instrukcije i smjernice za postupanje u aktuелnoj situaciji s migrantima i izbjeglicama. Sudeći po stanju na terenu, ni međunarodne organizacije koje su uključene ne prate nikakve protokole, čime ozbiljno dovode u pitanje poštivanje prava ove kategorije.

Nepostojanje mehanizma zaštite

Problem kršenja ljudskih prava migranata i izbjeglica nažalost su ostala daleko od očiju javnosti. Mediji u BiH uglavnom su ponavljali poruke koje su slali političari, a koji često koristili jezik mržnje u svojim nastupima, jednako kao i pokazali nedostatak znanja o ovom temi. Time su građani/ke ostali uskraćeni za važne informacije koje su od javnog značaja.

U isto vrijeme, tek rijetke domaće nevladine organizacije uključile su se u pomaganje potencijalnim azilantima, ali ne na način da su se uključili u praćenje stepena poštivanja ljudskih prava ili zaštitu, što je još jednom ukazalo na slabosti i mane ovog sektora.

Veliku ulogu preuzeli su sami građani/ke koji su se u cijeloj BiH samorganizovali i povezali međusobno, i počeli pružati pomoć. Tako su građani/ke bili/e ti koji su dugo vremena obezbjeđivali smještaj, hranu, ljekarsku zaštitu, preuzimali brigu o porodicama, djeci, bolesnima... Ovo je najviše bilo izraženo u Velikoj Kladaši. Građani/ke Kladaše su pokazali zadivljujući stepen humanosti i solidarnosti otvarajući svoje domove i srca za ljude koji su od februara počeli stizati u njihov grad.

Određena vrsta pritiska na one koji su pomagali postojala je od početka, tj. od januara, ali je rastla sa vremenom. Krajem godine, pritisak je podrazumijevao pokušaje kriminalizacije solidarnosti, na način da su građani/ke koji pružaju pomoć bili meta policije čestim legitimisanjem, prijetnjama o kaznama, prekršajnim prijavama... U Velikoj Kladaši su zabilježeni slučajevi da su uposlenici IOM bili vidljivi na mjestima na kojima je policija pokušavala spriječiti građane/ke da pružaju pomoć.

Početkom 2019. godine i međunarodne i domaće organizacije i institucije koje su uključene u pružanje pomoći potencijalnim tražiteljima azila, prognozirale su da bi broj ulazaka od proljeća ponovo mogao početi rasti. Postojeći centri možda imaju kapacitet da prime još ljudi, ali ništa drugo ne ukazuje da je BiH spremna pružiti adekvatnu zaštitu i brigu o njihovim osnovnim pravima, koje uključuje i integraciju.

Nažalost, ne čini se ni da velike međunarodne organizacije koje su prisutne na terenu, jednako kao ni nadležne institucije, su to u mogućnosti i takvo stanje može kao posljedicu proizvesti pravu humanitarnu katastrofu u BiH u 2019. godini.

Ovaj tekst je nastao kao rezultat saradnje Nidžare Ahmetašević i Helsinškog parlamenta građana Banja Luka s ciljem da se iz ugla ljudskih prava ukaže na katastrofalan tretman migranata i izbjeglica od strane države BiH, političara i medija.

januar, 2019. godine